

14 במאי 2014

לכבוד

מר עמוס שפירא

נשיא אוניברסיטת חיפה

באמצעות פקס: 04-8288110

שלום רב,

הנדון: מניעת פעילות תאי הסטודנטים חד"ש

בני הכפר ובל"ד באוניברסיטת חיפה

בשם של מר טארק יאסין, מזכ"ל תא חד"ש באוניברסיטת חיפה, מר אחמד מסאלחה, מזכ"ל תא בני הכפר באוניברסיטת חיפה ומר עמאד שקור מזכ"ל תא בל"ד באוניברסיטת חיפה, אנו פונים אליך כדלקמן:

1. אנו פונים אליך בדאגה בעקבות תלונות שקיבלנו על מניעת פעילותם הציבורית של שלושה תאי סטודנטים, חד"ש, בני הכפר ובל"ד, הפועלים באוניברסיטת חיפה וזאת לתקופות ארוכות, דבר המהווה פגיעה בוטה, גורפת ובלתי מידתית בזכות למימוש חופש הביטוי באוניברסיטה.

תאי חד"ש ובני הכפר:

2. ביום 11 במאי 2014 נשלחה על ידי דיקן הסטודנטים הודעה בכתב למזכ"לי התאים לעיל ובה נמסר כי אין אישור לבקשתם לקיים פעילות ציבורית בקמפוס האוניברסיטה ביום 12 במאי 2014. טענת הדיקן הייתה כי קיים חשש ממש, העולה כדי וודאות קרובה, שקיום האירוע יסכן את שלום הציבור ויפגע במהלכם התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס.

3. למחרת, וכתוצאה מביטול כמה אירועים מתוכננים של התאים בקמפוס האוניברסיטה ללא כל טענה מבוססת, קיימו הסטודנטים אירוע מחאתי באזור קפה דשא באוניברסיטה. האירוע הנ"ל גרר אחריו התערבותם של אנשי הביטחון של האוניברסיטה ואזעקתם של אנשי משטרה, ביניהם גם פרשים ואנשי יס"מ.

4. בתגובה לאירוע הנ"ל של הסטודנטים הערבים עמדו סטודנטים אחרים, רובם מאגודת הסטודנטים של אוניברסיטת חיפה, שקיימו פעילות לא מאושרת משלהם הכוללת השמעת מוזיקה ברמקולים. יצוין כבר עתה כי, למיטב ידיעתנו, לא הוגשו תלונות נגד סטודנטים שהשתתפו באירוע הנגדי, ולא נמנעה מהם שום פעילות עתידית.

5. ביום 13 במאי 2014 נמסר מדיקן הסטודנטים למזכ"לי התאים הודעה בעל פה כי לאור האירוע שהתקיים ללא אישור ביום 12 במאי 2014 התקבלה החלטה למנוע כל פעילות של התאים וכן הקפאת אותם תאים עד לסוף השנה האקדמאית. בנוסף, נמסר למזכ"לים כי הודעה כאמור תימסר להם גם בכתב. עם זאת, עד כתיבת שורות לא התקבל אצל אף אחד מן המזכ"לים שום הודעה בכתב.

תא בל"ד

6. מוקדם יותר, ביום 28 באפריל 2014, התקיים מפגש של סטודנטים הנמנים על תא הסטודנטים בל"ד באוניברסיטה, אליו הוזמן מזכ"ל המפלגה, מר עווד עבד אלפתאח, שהגיע והשתתף במפגש. באמצע המפגש הופיעו אנשי הביטחון והפסיקו את המפגש בטענה שהתקיים במהלך השעתיים שבהם הופסקו הלימודים בגין יום הזיכרון לשואה ולגבורה.

7. בתחילת חודש מאי, וכתוצאה מהאירוע הנ"ל, נמסר בעל פה למזכ"ל התא בל"ד כי לאור האירוע הנ"ל התקבלה החלטה למנוע את פעילות התא עד לסוף חודש מאי. בנוסף, נמסר כי הודעה כאמור תימסר גם בכתב. גם במקרה של תא בל"ד, טרם התקבלה הודעה בכתב.

חופש הביטוי במוסדות אקדמאיים:

8. אחת החובות המובהקות של אוניברסיטת חיפה, בדומה לכל מוסד אקדמאי אחר, הינה לכבד את חופש הביטוי של הסטודנטים הלומדים במוסד. קיום חופש הביטוי הוא חלק בלתי נפרד מתפקיד האוניברסיטה וחלים עליו כללי המשפט הציבורי. כמו כן, האוניברסיטה מנועה מלהגביל את זכות הסטודנטים לחופש ביטוי, התארגנות והפגנה המעוגנת הן כזכות חוקתית והן בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007 הקובע בסעיף 5 כדלקמן:

"בלי לגרוע מכל זכות המוקנית לפי כל דין, לכל סטודנט החופש להביע את דעותיו, עמדותיו והשקפותיו לגבי תוכנו של חומר הלימוד והערכים המובעים בו; אין בהוראת סעיף זה כדי להגביל את סמכותו של מוסד להסדיר את אופן הבעת הדעות, העמדות או ההשקפות לצורך שמירה על מהלך הלימודים התקין."

מסעיף זה למדים, כי לאוניברסיטה קיימת סמכות להגביל את חופש הביטוי, אך סמכות זו מוגבלת אך ורק לנושא הסדרת הפעילות או אופן הבעת הדעות, העמדות או ההשקפות לצורך שמירה על מהלך הלימודים התקין. סעיף זה אינו קובע כי לאוניברסיטה הסמכות להגביל כליל קיומן של פעילויות ציבוריות, כפי שהוא המקרה שבפנינו, ומכאן החלטתך בלתי חוקית.

9. סעיף 6 לחוק זכויות הסטודנטים מדבר גם על חופש ההתארגנות וההפגנה של הסטודנטים:

"לכל סטודנט החופש להתארגן ולהפגין בכל תחום ונושא, לרבות בנושאים הנוגעים לסטודנטים ולזכויותיהם, לפי הכללים הקבועים בעניין זה בתקנון המוסד."

10. לא מן המיותר לציין כי תקנון הפעילות הציבורית של אוניברסיטת חיפה מבטא בצורה מצוינת את מעמדו רם הדרג של חופש הביטוי בתוך כותלי האוניברסיטה:

"האוניברסיטה רואה בעיקרון חופש הביטוי תנאי יסודי לקיומה, ואת החינוך לתרבות של חופש הביטוי כאחת ממטרותיה".

11. לפי התקנון, רק במקרים חריגים ביותר, כאשר מתקיימת וודאות קרובה לסכנה ממשית לשלום הציבור או להפרה של איסור פלילי מסוים, יכולה האוניברסיטה למנוע באופן מידתי את חופש הביטוי בקמפוס:

"פעילות ציבורית לא תאושר, אם קיימת ודאות קרובה לכך שעקב הפעילות תיגרם הפרה של הסדר הציבורי בקמפוס, לרבות הפרה של תנאי מבין התנאים המפורטים בסעיף 1.5. ואולם האוניברסיטה תפעיל כל מאמץ סביר לשמור בו-זמנית על הסדר הציבורי ועל חופש הביטוי של חברים בקהילתה".

12. ההחלטה למנוע את פעילותם הציבורית של שלושת התאים לתקופות כה ארוכות הינה גורפת ואינה מבוססת על תשתית ראייתית שיש בה כדי להצדיק את הגבלת הפעילות, הגוררת בתורה הגבלת זכותם של הסטודנטים הערבים לחופש ביטוי.

13. בנוסף לכך, עצם העובדה כי טרם התקבלה אצל אף אחד מהתאים הודעה רשמית בכתב על מניעת הפעילות והקפאת התאים, המגובה בטענות מבוססות, הינה ראייה כי ההחלטה על מניעת האירועים הינה שרירותית ודקונית, ופוגעת בצורה לא מידתית בזכות יסוד חוקתית של חלק ניכר מציבור הסטודנטים באוניברסיטה תוך שהיא מפרה בצורה בוטה את כללי המשפט הציבורי. העלאת טענה כללית בדבר פגיעה בסדר הציבורי אינה מספקת על מנת להראות כל ביסוס לפגיעה בחופש הביטוי וזאת כמתחייב על פי הפסיקה העליונה. הגבלת הפעילות לא הייתה אם כן מגובה בראיות המבססות חשש ממשי לפגיעה בוודאות קרובה בסדר הציבורי.

14. כפי שאוזכר לעיל, מול האירוע שהתקיים ביום 12 במאי 2014 של תאי חד"ש ובני הכפר, התקיים אירוע של סטודנטים אחרים, רובם מאגודת הסטודנטים של האוניברסיטה ובה, בין היתר, השמיעו מוסיקה ברמקולים כדי להשתיק את קולם של הסטודנטים מחד"ש ובני הכפר. למיטב ידיעתנו, לא הוגשו תלונות נגד אותם סטודנטים או נמנעה פעילותם בכל דרך שהיא. על כן, אנו טוענים לאכיפה סלקטיבית ופגיעה בזכות לשוויון במימוש חופש הביטוי וזאת על פי השקפה פוליטית.

15. לאור כל האמור לעיל, הנך מתבקש לבטל את החלטתך על מניעת פעילותם והקפאתם של שלושת התאים, וכן למסור החלטה זו בכתב למזכ"לי התאים תוך הבהרת מעמדו הרם של חופש הביטוי באוניברסיטת חיפה.

16. לטיפולך המהיר אודה, על מנת שנכלכל את המשך צעדינו המשפטיים.

בכבוד רב,

נדים שחאדה, עו"ד

העתקים:

פרופ' דוד פרג'י, רקטור
בפקס: 04-8342101

פרופ' חנן אלכסנדר, דיקן הסטודנטים
בפקס: 04-8240319